

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Bursíkové, soudce Richarda Galise a soudkyně Martiny Kotouček Mikoláškové ve věci

žalobkyně: **Havetrans s.r.o.**, IČO: 26503042
sídlem Železniční 281, Třebestovice

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2023, č. j. 079019/2023/KUSK,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Městský úřad Kolín (dále jen „městský úřad“) rozhodnutím ze dne 19. 7. 2021, č. j. MUKOLIN/OD 67198/21-spr (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 42b odst. 1 písm. u) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, kterého se dopustila tím, že jako provozovatelka vozidla dne 22. 4. 2021 v 15:45 hodin na pozemní komunikaci p. č. XA a XB v k. ú. Kolín-Sendražice, ulice Ovčárecká, ve směru jízdy na obec Ovčáry, provozovala motorové vozidlo tovární značky DAF s přípojným vozidlem tovární značky PANAV, u nichž bylo vysokorychlostním vážením zjištěno nedodržení hodnot stanovených v § 5 odst. 1 písm. b)

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

a § 5 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 209/2018 Sb., o hmotnostech, rozměrech a spojitelnosti vozidel (dále jen „vyhláška č. 209/2018 Sb.“), a to:

– překročení nejvyšší povolené hmotnosti změřené nápravy č. 2 (nejvyšší povolená hmotnost 11 500 kg, naměřená hmotnost před odečtením toleranční srážky 18 332 kg, po odečtení toleranční srážky 16 306 kg, hmotnost překročena o 4 806 kg),

– překročení nejvyšší povolené hmotnosti motorového vozidla (nejvyšší povolená hmotnost 18 000 kg, naměřená hmotnost před odečtením toleranční srážky 22 575 kg, po odečtení toleranční srážky 20 091 kg, hmotnost překročena o 2 091 kg).

Za tento přestupek městský úřad žalobkyni uložil pokutu ve výši 54 000 Kč a dále povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 11. 2021, č. j. 104635/2020/KUSK, zamítl odvolání žalobkyně a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
3. Proti tomuto rozhodnutí se žalobkyně bránila žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Soud je rozsudkem ze dne 26. 4. 2023, č. j. 43 A 8/2022 – 29, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V odůvodnění soud konstatoval, že první odvolací rozhodnutí je nepřezkoumatelné v části odůvodnění výše pokuty. Soud správním orgánům vytkl, že přezkoumatelně vyřešily jen zákonné rozmezí pro uložení pokuty, ale ve vztahu ke konkrétní výši neuvedly téměř nic. Nevyjádřily, jaká zákonná kritéria zvažovaly ani neprovedly jejich aplikaci na případ žalobkyně (náležitou individualizaci). Obecné úvahy o devastaci pozemních komunikací a ohrožení bezpečnosti provozu neosvětlily konkrétní výši pokuty a nelze je ani zohlednit jako polehčující či přítěžující okolnost, neboť by to bylo v rozporu se zásadou dvojího přičítání. Nedostatečná byla i zmínka o výrazném přetížení nápravy č. 2. Soud tedy žalovaného zavázal, aby přezkoumatelně odůvodnil výši uložené pokuty.
4. V návaznosti na rozsudek vydal žalovaný v záhlaví označené rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým odvolání žalobkyně opět zamítl a potvrdil prvostupňové rozhodnutí. V odůvodnění žalovaný k výši pokuty konstatoval, že městský úřad postupoval při jejím určení správně podle § 43 odst. 1 věty poslední ve spojení s § 42b odst. 6 písm. a) zákona o pozemních komunikacích, dle něž činí horní hranice pokuty 500 000 Kč. Při určení druhu a výměry správního trestu bylo postupováno zejména podle § 38 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“). Bylo přihlédnuto k povaze a závažnosti přestupku, kterou lze spatřovat především ve výrazném překročení stanovených hodnot zjištěných při kontrolním vážení vozidla, které poškozují síť pozemních komunikací a ohrožuje zdraví a život účastníků silničního provozu. V důsledku překračování hmotnostních limitů mohou být způsobeny závažné následky v podobě dopravních nehod a poškození komunikací, jejichž rekonstrukce a opravy vyžadují značné finanční náklady a zhoršují dopravní obslužnost. Žalovaný dále přihlédl k povaze činnosti žalobkyně podle § 37 zákona o přestupcích. Předmětem podnikání žalobkyně je silniční motorová doprava provozovaná nákladními vozidly. Ta by měla být prováděna na profesionální úrovni. Žalobkyně neuvedla žádné konkrétní kroky, které učinila k nápravě, aby se nedopustila opakovaného porušení zákona, ke kterému nedošlo poprvé. To jde k tíži žalobkyně spolu s výrazným přetížením vozidla o 2 091 kg a nápravy o 4 806 kg. Jedná se o přítěžující okolnosti podle § 40 zákona o přestupcích. Žalobkyně podle žalovaného na svou obhajobu neuvedla, že by vynaložila veškeré úsilí, aby zabránila porušení povinnosti. Neprokázala, že by nepřikázala nebo nedovolila, aby bylo v provozu

na pozemních komunikacích použito vozidlo, které nesplňuje podmínky podle zvláštního právního předpisu, takže v tomto nelze spatřovat polehčující okolnost. Lze ale přihlídnout ke skutečnosti, že žalovanému nejsou z úřední činnosti známa další překračování hmotnostních limitů žalobkyní. Dále žalovaný uvedl, že stanovením hmotnostních limitů je chráněn veřejný zájem, a proto je na provozovateli, jak zajistí, aby je nepřekročil. Je povinen činit vše, aby dodržení limitů zajistil, protože jinak dochází k poškozování pozemních komunikací, což zhoršuje bezpečnost provozu pro všechny účastníky. Zákonem chráněný zájem spočívá v zajištění bezpečnosti provozu. Smyslem limitů je zajištění stability a ovladatelnosti vozidla, neznečišťování a nepoškozování pozemních komunikací, omezení nadměrného hluku, aj. Žalovaný uzavřel, že všechna hlediska k určení závažnosti přestupku zhodnotil jako zvyšující. Učinil tedy shodný závěr jako městský úřad, že k dosažení nápravy žalobkyně, výchovného cíle i individuální a generální prevence je pokuta ve výši 54 000 Kč odůvodněná, přiměřená a respektující ustanovení zákona o přestupcích.

Žaloba

5. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s. domáhá zrušení napadeného i prvostupňového rozhodnutí.
6. Žalobkyně předně namítá, že žalovaný v řízení po zrušení svého předchozího rozhodnutí nezrušil prvostupňové rozhodnutí, ale předložil vlastní správní uvážení, kterým odůvodnil pokutu v dříve uložené výši. Žalobkyně s tímto postupem nesouhlasí, neboť žalovaný nemohl nahradit úvahy, které v prvostupňovém rozhodnutí zcela absentují. Ač byl tedy žalovaný oprávněn doplňovat či korigovat úvahy městského úřadu, nemohl potvrdit nepřezkoumatelné prvostupňové rozhodnutí tím, že předložil vlastní úvahy. Žalovaný svým postupem fakticky znemožnil žalobkyni účinnou obranu proti prvostupňovému rozhodnutí ve správním řízení, protože to bylo v otázce určení výše pokuty nepřezkoumatelné a žalobkyně proti němu tak nemohla uplatňovat žádné konkrétní protiargumenty. Žalovaný tedy zkrátil žalobkynino právo na dvojinstanční správní řízení. Z napadeného rozhodnutí není ani zřejmé, zda žalovaný změnil odůvodnění prvostupňového rozhodnutí v otázce trestu a nahradil je svým uvážením nebo zda tyto úvahy pouze doplnil.
7. Žalobkyně dále namítá, že v prvostupňovém rozhodnutí byl trest odůvodněn i tím že přetížení vozidla mělo vliv na dobu reakce řidiče. Tuto úvahu soud ve zrušujícím rozsudku shledal mimoběžnou se zjištěným skutkovým stavem. Žalovaný ji nyní nekorigoval a je tak v napadeném i prvostupňovém rozhodnutí stále přítomna. Napadené rozhodnutí je proto v otázce trestu věcně nesprávně odůvodněno.
8. Výše uloženého trestu podle žalobkyně nebyla řádně odůvodněna. Obecné tvrzení o výrazném překročení hodnot nemůže dle žalobkyně bez dalšího obstát, neboť není zřejmé, z čeho žalovaný dovodil, že překročení bylo výrazné. Argumentace žalovaného, že překročení váhových hodnot poškozují pozemní komunikace a ohrožuje ostatní účastníky silničního provozu, je dle mínění žalobkyně porušením zásady zákazu dvojího přičítání, protože tato skutečnost je samozřejmým důsledkem naplnění dané skutkové podstaty. Totéž soud již dříve uzavřel ve zrušujícím rozsudku. Žalobkyně rovněž shledává nezákonnou úvahu žalovaného o tom, že žalobkyně neuvedla žádné kroky, které by učinila k nápravě. Žalobkyně na to nebyla žalovaným tázána a přítěžující okolnosti se nadto musí vztahovat k okolnostem spáchání přestupku, nikoliv k tomu co účastník řízení o přestupku neuvede. V této souvislosti žalobkyně cituje rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 16. 5. 2019, č. j. 9 As 56/2019 – 28. Pasivní přístup v řízení žalobkyni nemohl být

kladen k tíži. Žalobkyně přitom učinila „*sadu opatření*“, aby se situace neopakovala, o čemž svědčí, že ode dne spáchání přestupku nevzniklo ani podezření, že by se znova dopustila přetížení vozidla.

9. Žalobkyně rovněž tvrdí, že výše pokuty 54 000 Kč je pro ni likvidační.

Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby s odůvodněním, že odvolací správní orgán obecně má právo a povinnost napravit a doplnit vady rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. To konstatoval i soud v bodě 42 zrušujícího rozsudku. Žalovaný tedy doplnil odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Žalobkyně na jednotlivé body odůvodnění reaguje a polemizuje s nimi, jde tedy o srozumitelně odůvodněné rozhodnutí.
11. Napadené rozhodnutí je podle žalovaného dostatečně odůvodněno, k čemuž odkazuje na judikaturu NSS, z níž vyzdvihuje zejména závěr, že nedostatkem důvodů nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění, ale nedostatek důvodů skutkových.
12. Úvahu žalovaného o neuvedení kroků k nápravě vytrhla žalobkyně podle žalovaného z kontextu. Žalovaný tuto přitěžující okolnost vyslovil v souvislosti s předmětem podnikání žalobkyně, tedy v souvislosti se zákonnými povinnostmi podnikatele v automobilové přepravě (např. § 52 zákona o pozemních komunikacích), včetně povinnosti učinit vše, aby vozidlo nebylo přetížené. Tvrzení liberačních důvodů je věcí žalobkyně a žalovaný není povinen je za žalobkyni domýšlet.
13. Tvrzení o likvidační výši pokuty žalobkyně nekonkretizovala ani k němu nenavrhla důkazy. I přes údajnou likvidační výši pokuty, lze podle žalovaného z žaloby vyčíst, že žalobkyně bez jakýchkoliv problémů dále podniká.

Posouzení žaloby

14. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Soud vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud rozhodl o žalobě bez jednání, neboť s tím žalobkyně souhlasila a souhlas žalovaného se předpokládá (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Žalovaný neporušil zásadu dvojinstančnosti

15. Žalobkyně namítá, že žalovaný zkrátil její právo na dvojinstanční správní řízení tím, že vlastními úvahami odůvodnil výši pokuty, která byla uložena prvostupňovým rozhodnutím namísto, aby je zrušil.
16. Judikatura NSS se již opakovaně zabývala podmínkami pro změnu rozhodnutí v odvolacím řízení. V rozsudku ze dne 10. 12. 2018, č. j. 6 As 286/2018 – 34 (č. 3837/2019 Sb. NSS), NSS zdůraznil, že zrušení rozhodnutí a vrácení věci odvolacím orgánem zpět správnímu orgánu prvního stupně je až krajní možností jak řešit vady prvostupňových rozhodnutí zjištěné v odvolacím řízení. Pokud je tedy možné provést změny ve smyslu § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, je odvolací orgán povinen učinit tak v zájmu procesní ekonomie ve smyslu § 6 odst. 2 správního řádu. V bodu 18 NSS dále (s odkazem na tam citovanou judikaturu) shrnul, že je přípustné, aby odvolací orgán změnil toliko odůvodnění napadeného rozhodnutí a výrok ponechal nedotčen. Podmínkou pro doplnění a zpřesnění

odůvodnění napadeného rozhodnutí je, že toto odůvodnění, byť v určitých směrech chybné, musí mít oporu ve skutkových zjištěních obsažených ve spise. Rozpory v odůvodnění dále nesmí nabýt takové intenzity, jež by vedla k jeho nepřezkoumatelnosti, jinak by totiž odvolací správní orgán vůbec nemohl hodnotit jeho zákonnost a správnost (bod 31 rozsudku NSS ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012 – 47). Rozhodnutí také nesmí být překvapivé: pokud by odvolací orgán ponechal výrok rozhodnutí nedotčen, ale veškeré závěry a argumenty správního orgánu prvního stupně by nahradil svými vlastními, nepřipustně by tím účastníkovi řízení odňal jednu instanci, neboť účastník by se o relevantních důvodech rozhodnutí ve věci samé dozvěděl až z rozhodnutí odvolacího orgánu.

17. Z výše zmíněného bodu 31 rozsudku NSS sp. zn. 6 Ads 134/2012, na nějž NSS ve shora citovaném rozsudku odkázal, nicméně neplyne paušální závěr o tom, že by odvolací správní orgán nemohl napravit dílčí nedostatky v odůvodnění, byť by způsobovaly jeho nepřezkoumatelnost. NSS totiž v rozsudku sp. zn. 6 Ads 134/2012 aproboval i postup odvolacího správního orgánu za situace, kdy odůvodnění prvoinstančního správního rozhodnutí *„nebylo zcela nepřezkoumatelné [ani] nešlo také o případ, kdy by odůvodnění rozhodnutí zcela absentovalo“* (zvýraznění přidal soud). Odůvodnění toliko vykazovalo určité nedostatky (např. nezdůvodnění výkladu použitého neurčitěho právního pojmu, vypořádání otázky, zda se žalobce dopustil úmyslně zvlášť závažného porušení své povinnosti či odůvodnění subjektivní stránky jednání), které mohly být odstraněny odvolacím správním orgánem, aniž by k tomu bylo třeba doplnit podklady pro rozhodnutí obsažené ve správním spise. Nejednalo se také o takové pochybení správního orgánu prvního stupně, kdy by výrok či odůvodnění neměly oporu ve skutkových zjištěních obsažených ve správním spise. NSS zde tedy dospěl k závěru, že *„nedostatky odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně nebyly natolik rozsáhlé, že by odvolací správní orgán vůbec nemohl hodnotit zákonnost jeho rozhodnutí nebo správnost rozhodnutí“* a že odvolací správní orgán pouze doplnil a zpřesnil úvahy správního orgánu prvního stupně za situace, kdy jejich základ již byl v prvoinstančním správním rozhodnutí obsažen.
18. V daném případě žalovaný nemusel provádět žádné další důkazy ani doplňovat podklady. Veškeré podklady, z nichž žalovaný vycházel, totiž byly ve spise obsaženy již v době vydání prvostupňového rozhodnutí. Odůvodnění napadeného i prvostupňového rozhodnutí tak mají oporu ve stejných skutkových zjištěních obsažených ve spise. Žalovaný na věc nezaujal ani odlišný právní názor než před ním městský úřad, neboť se ztotožnil s výší pokuty tak, jak ji městský úřad uložil v prvoinstančním rozhodnutí.
19. Nejde ani o případ, že by prvoinstanční rozhodnutí bylo *zcela* nepřezkoumatelné do té míry, že by odvolací správní orgán vůbec nemohl hodnotit jeho zákonnost a správnost. Deficity odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí byly toliko dílčího charakteru, neboť městský úřad nedostatečně zdůvodnil (toliko) jednu z posuzovaných otázek, a to konkrétní výši uložené pokuty. Podobně jako v rozsudku NSS sp. zn. 6 Ads 134/2012 měly výrok i odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí plnou oporu ve skutkových zjištěních obsažených ve správním spise (jak již bylo výše uvedeno) a nedostatky odůvodnění nebyly natolik rozsáhlé, aby žalovaný nemohl posoudit zákonnost a správnost prvoinstančního rozhodnutí – a potvrdit je. Prvoinstanční rozhodnutí, jak ostatně konstatoval i soud v předchozím zrušujícím rozsudku, navíc obsahovalo i základ úvah o výši pokuty, byť nedostatečný. Městský úřad totiž vyřešil otázku zákonného rozmezí pro uložení pokuty, jakož i aplikovatelnou právní úpravu. Obecně také popsal důsledky překročení maximální povolené hmotnosti vozidla a rozložení hmotnosti na nápravu (ohrožení bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních

komunikacích a devastace pozemních komunikací). Scházela tedy „jen“ úvaha o individualizaci uloženého trestu ve vztahu k žalobkyni, kterou žalovaný v napadeném rozhodnutí doplnil. Výše uvedené svědčí i o tom, že napadené rozhodnutí nemohlo být pro žalobkyni překvapivé. Žalovaný svými úvahami nenahradil veškerou argumentaci obsaženou v prvoinstančním rozhodnutí, nýbrž jen napravit jeho dílčí nedostatek.

20. Žalobkyně tedy nebyla nijak zkrácena na svých procesních právech tím, že žalovaný prvostupňové rozhodnutí nezrušil. Všechny podklady a skutková zjištění byly již v době podání odvolání obsaženy ve spise a žalobkyně se k nim mohla v odvolání vyjádřit (včetně toho, že odůvodňují jinou výši pokuty). Stejně tak mohla relevantně vznášet námitky proti celkovému právnímu posouzení ze strany městského úřadu, které žalovaný přejal. Jednotlivý nedostatek odůvodnění (nedostatečná individualizace trestu) na tom nemůže nic změnit. Soud v této souvislosti jen nad rámec podotýká, že žalobkyně byla v celém správním řízení pasivní. Své odvolání podané dne 6. 8. 2021 ani přes dvojí výzvu (nejprve městského úřadu a následně i žalovaného) nedoplnila, po vydání zrušujícího rozsudku taktéž žádnou argumentaci nedoplnila (byť na to měla více než dva měsíce) a ani nereagovala na výzvu žalovaného ze dne 24. 5. 2023 k objasnění jejího zastoupení. Námitka, že neměla možnost argumentovat proti výši pokuty uložené prvostupňovým rozhodnutím, tak za této situace vyznívá značně účelově.
21. Na podporu výše uvedeného lze ještě dodat, že pokud by soud dříve měl za to, že by žalovaný nemohl v odvolacím řízení zhojit vady prvostupňového rozhodnutí, přistoupil by podle § 78 odst. 3 s. ř. s. i k jeho zrušení, což neučinil. Naopak svým právním názorem zavázal žalovaného k tomu, aby napadené – a tím i prvostupňové – rozhodnutí řádně odůvodnil. Rozhodnutí správních orgánů obou stupňů totiž fakticky tvoří jeden celek a mohou se vzájemně argumentačně doplňovat v obou směrech. Mezery v odůvodnění rozhodnutí o odvolání, které by jinak způsobovaly jeho nepřezkoumatelnost, proto mohou zaplnit argumenty obsažené již v rozhodnutí prvního stupně a opačně (srov. rozsudky NSS ze dne 22. 7. 2008, č. j. 2 As 20/2008 – 73, a ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013 – 25).
22. Spekulativní námitka o tom, že údajně není zřejmé, zda žalovaný úvahy městského úřadu nahradil nebo jen doplnil, je neopodstatněná. Žalovaný v napadeném rozhodnutí neuvedl ani náznak toho, že by některá z úvah městského úřadu byla nesprávná. Logicky to tedy znamená, že prvostupňové rozhodnutí doplnil, tedy ve smyslu výše citované judikatury argumentačně zaplnil mezery v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí.
23. Žalobní bod je nedůvodný.

Odůvodnění uložené pokuty

24. Zbývajících námitkami žalobkyně brojí proti výši pokuty a jejímu odůvodnění. Žalobkyně má za to, že žalovaný nesplnil závazný právní názor soudu, napadené rozhodnutí je opět nepřezkoumatelné a nesouhlasí ani s výší pokuty.
25. Podle § 42b odst. 1 písm. u) zákona o pozemních komunikacích se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla nebo jízdní soupravy provozuje vozidlo nebo jízdní soupravu, u nichž bylo kontrolním vážením zjištěno nedodržení hodnot nebo podmínek stanovených zákonem o silničním provozu. Podle odst. 6 písm. a) za přestupek lze uložit pokutu do 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), b), u), v) a x) a odstavce 5.

26. Již v předchozím rozsudku v této věci soud dovodil, že správní orgány nepochybily, pokud postupovaly při stanovení výše pokuty podle § 43 odst. 1 věty poslední ve spojení s výše citovaným § 42b odst. 6 písm. a) zákona o pozemních komunikacích. Správním orgánům soud toliko vytknul nedostatečnou individualizaci uloženého trestu. K požadavkům na odůvodnění výše pokuty soud odkázal na rozsudek NSS ze dne 20. 4. 2006, č. j. 4 As 14/2005 – 84, podle nějž *„řádné odůvodnění ukládané sankce v případě správního trestání je základním předpokladem pro přezkoumatelnost úvahy, kterou byl správní orgán při svém rozhodování veden. Zohledněním všech hledisek, jež lze v konkrétní věci považovat za relevantní, pak určuje míru zákonnosti stanoveného postihu. [...] Jednotlivé logické kroky, které vedly správní orgán ke stanovení konkrétní výše pokuty, je přitom třeba formulovat precizně a jednoznačně, aby odůvodnění stanovené výše pokuty bylo přezkoumatelné. Hodnocení individuální povahy protiprávního jednání musí přitom rozlišovat zvažované okolnosti na přitěžující a polehčující.“* V rozhodnutí o uložení správní sankce proto musí být zohledněna všechna v úvahu přicházející zákonná kritéria, která musí být formulována precizně a jednoznačně a musí být dostatečně individualizována. Soud též poukázal na to, že kritéria, která měly správní orgány zohlednit, plynou z § 37 zákona o přestupcích. Jedná se zejména o povahu a závažnost přestupku (§ 38 zákona o přestupcích), přitěžující a polehčující okolnosti (§ 39 a § 40 zákona o přestupcích) a povahu činnosti právnické osoby [§ 37 písm. g) zákona o přestupcích].
27. Soud má za to, že těmto požadavkům napadené rozhodnutí dostalo. Žalovaný přihlédl v souladu s § 38 zákona o přestupcích k povaze a závažnosti přestupku, kterou spatřoval ve výrazném překročení stanovených hodnot. Není pravda, že není zřejmé, z čeho to žalovaný dovodil. Žalovaný jasně uvedl, že výraznější přetížení spočívalo v přetížení vozidla o 2 091 kg (při nejvyšší povolené hmotnosti 18 000 kg) a nápravy o 4 806 kg (při nejvyšší povolené hmotnosti 11 500 kg). Je tedy patrné, že za výraznější přetížení považoval přetížení vozidla o asi 11 % a nápravy dokonce o skoro 42 %. K tomu, že se jedná o výrazné přetížení a že větší přetížení (zejména u nápravy) je závažnější přestupek, a tedy zasluhuje vyšší trest, není třeba provádět žádné složité „komparace s jinými úpravami“ (žalobkyně ani nespecifikuje, co tím přesně myslí), analyzovat technická data či zohledňovat ustálenou rozhodovací praxi. Je to jednoduchá úvaha spočívající v porovnání změřené hmotnosti s hodnotou stanovenou zákonodárcem (kterou lze současně považovat za nejvyšší technicky bezpečnou). Soud podotýká, že samotnou správnost úvahy o výrazném přetížení vozidla a nápravy žalobkyně vlastně ani nenapadá, pouze brojí proti její domnělé nepřezkoumatelnosti a arbitrarnosti.
28. Žalovaný dále přihlédl k povaze činnosti žalobkyně v souladu s § 37 písm. g) zákona o přestupcích (předmětem podnikání žalobkyně je silniční motorová doprava provozovaná nákladními vozidly nebo jízdními soupravami, tedy činnost bezprostředně související s jí spáchaným přestupkem). Hodnotil i polehčující a přitěžující okolnosti. K tíži žalobkyně přičetl, že se obdobného přestupku dopustila opakovaně a překročení maximální povolené hmotnosti bylo výrazné. Polehčující okolností naopak žalovaný shledal, že mu z úřední činnosti nejsou známa žádná další překračování hmotnostních limitů žalobkyní.
29. Z výše uvedeného je zřejmé, že žalovaný řádně individualizoval výši trestu za pomoci kritérií podle § 37 zákona o přestupcích. Dostál tedy závaznému právnímu názoru soudu a napadené rozhodnutí je již přezkoumatelné.
30. K námitkám proti správnosti výše pokuty soud předesílá, že ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře správního uvážení. Podrobit správní uvážení soudnímu přezkoumání při hodnocení zákonnosti rozhodnutí lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem

stanovené meze tohoto uvážení, vybočil-li z nich nebo volné uvážení zneužil (§ 78 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Při posuzování zákonnosti uložené sankce je tak správní soud k žalobní námitce oprávněn pouze hodnotit, zda správní orgán při stanovení její výše zohlednil všechna zákonem stanovená kritéria, zda jeho úvahy o výši pokuty jsou racionální, ucelené, koherentní a v souladu se zásadami logiky, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení nebo jej nezneužil nebo zda uložená sankce není likvidační. Není oprávněn nahradit správní uvážení soudním (viz např. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012 – 36).

31. Žalobkyně namítá, že městský úřad v prvostupňovém rozhodnutí odůvodnil výši pokuty vlivem přetížení na reakční dobu řidiče, což soud v předchozím rozsudku shledal mimoběžným. Je pravda, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí vůči této úvaze výslovně nevymezil, ač je skutečně nepřipadná, jak soud dovodil již ve svém předchozím rozsudku. Na druhou stranu však žalobkyně pomíjí, že žalovaný doplnil odůvodnění o řadu *individualizovaných* úvah vztahujících se konkrétně k případu žalobkyně. Právě ty přitom byly (na rozdíl od této *obecné* úvahy) rozhodující pro stanovení konkrétní výše trestu. Ostatně proto jejich absence vedla k nepřezkoumatelnosti předchozího rozhodnutí žalovaného.
32. Totéž platí pro námitku dvojího přičítání, které žalobkyně spatřuje v argumentaci žalovaného o poškozování pozemních komunikací a ohrožování ostatních účastníků provozu. Předcházení poškozování komunikací a bezpečnost provozu jsou skutečně veřejnými zájmy, jejichž ochrana je znakem skutkové podstaty (objektem) přestupku podle § 42b odst. 1 písm. u) zákona o pozemních komunikacích, jak soud uvedl v bodě 40 předchozího rozsudku. Obojí tedy nelze zohlednit při ukládání trestu jako přitěžující či polehčující okolnost. I zde se však jedná jen o obecné a nijak individualizované úvahy (jak ostatně soud uvedl v bodě 39 předchozího rozsudku), které nebyly podstatné pro určení konkrétní výše trestu. Žalovaný tyto úvahy navíc zjevně navázal na předchozí konstatování, že překročení hmotnostních limitů bylo výrazné. To již samozřejmě lze vzít v potaz při posouzení závažnosti přestupku [§ 38 písm. b) zákona o přestupcích], a tedy i při stanovení výše pokuty (viz též bod 45 předchozího rozsudku). Čím více jsou totiž hmotnostní limity překračovány, tím více jsou veřejné zájmy chráněné zákonem (objekt přestupku) narušovány či ohrožovány (tak jako je tomu např. u míry překročení maximální povolené rychlosti, ke které lze při stanovení trestu dle judikatury také přihlídnout, aniž by byla porušena zásada dvojího přičítání, viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 3. 2020, č. j. 9 As 332/2019 – 34, a ze dne 17. 9. 2021, č. j. 5 As 67/2019 – 26).
33. Žalobkyně dále považuje za nezákonnou úvahu žalovaného, že neuvedla žádné kroky, které by učinila k nápravě, což jí žalovaný údajně přičetl k tíži. Žalobkyně však toto vyjádření vytrhává z kontextu. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí lze jasně seznat, že žalobkyni ve skutečnosti není dáváno k tíži neuvedení konkrétních kroků, které by učinila k nápravě, nýbrž opakování téhož přestupku. Taková přitěžující okolnost je v souladu s § 40 písm. c) zákona o přestupcích. Zmínku o tom, že žalobkyně nesdělila žádné kroky, které učinila k nápravě, je nutno chápat tak, že se ani nepokoušela vysvětlit, proč přestupek spáchala znovu či obhájit tím, že by se opětovnému spáchání přestupku snažila nějak zabránit (což by snižovalo váhu této přitěžující okolnosti). Ani procesní pasivita tedy žalobkyni nebyla kladena k tíži. Lze dodat, že tvrzení žalobkyně, že po spáchání přestupku učinila „*sadu opatření*“, aby se situace neopakovala, je zcela nekonkrétní, neprokázané (žalobkyně k němu neoznačila jediný důkaz), a především se mýlí s důvody napadeného rozhodnutí. Vyjádření

žalovaného se totiž týkalo přijetí opatření, která měla vést k nápravě *před* spácháním přestupku (tj. tak, aby nedošlo k jeho opakování), a nikoliv až poté.

34. Jen nad rámec lze poznamenat, že i konstatování žalovaného o tom, že žalobkyně neuvedla, že by vynaložila veškeré úsilí, aby zabránila porušení právní povinnosti (atd.), nelze považovat za přitěžující okolnost, nýbrž jen jako vyjádření toho, že žalobkyně netvrdila a neprokázala existenci liberačního důvodu ve smyslu § 21 odst. 1 zákona o přestupcích, a to ani v takové míře, která by žalobkyni sice odpovědnosti za přestupek nezbavila, ale mohla by být alespoň *polehčující* okolností. Jinak řečeno, tato úvaha se do výše uloženého trestu nijak nepromítla.
35. Žalobkyně konečně tvrdí, že výše pokuty je pro ni likvidační. Toto tvrzení je však zcela nekonkrétní a žalobkyně k němu ani neoznačila žádný důkaz. Soud zdůrazňuje, že míra precizace žalobních bodů určuje i to, jaké právní ochrany se žalobkyni u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu může soud přistoupit. Není na místě, aby soud za žalobkyni spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují (viz např. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, č. 2162/2011 Sb. NSS). Zcela obecně lze tedy říci, že žalobkyně v řízení před správními orgány nenamítala, že by výše pokuty pro ni byla likvidační ani jinak neobjasnila své majetkové poměry. Neučinila tak dokonce ani v první žalobě, na základě které soud zrušil předcházející rozhodnutí žalovaného. S tímto tvrzením přišla až nyní. Přitom bylo právě na žalobkyni, aby projevila zájem na tom, aby pro ni neměla uložená pokuta likvidační účinek (viz bod 38 usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 – 133, č. 2092/2010 Sb. NSS). Z obsahu správního spisu neplyne ani žádná indicie o tom, že by uložená pokuta byla jakkoliv nepřiměřená majetkovým poměrům žalobkyně. Naopak, jak správně upozornil žalovaný, z žaloby je implicitně zřejmé, že žalobkyně nadále podniká, neboť sama uvádí, že přijala sadu opatření, aby se situace neopakovala, a že ode dne spáchání přestupku nevzniklo ani podezření, že by přetížila jakékoliv své vozidlo. Žalobkynino tvrzení o likvidačním charakteru pokuty je tedy nekonkrétní a nevěrohodné, a jako takové nemůže zpochybnit zákonnost napadeného rozhodnutí.
36. Soud shrnuje, že žalobkyni se nepodařilo vyvrátit zákonnost uložené pokuty. Žalovaný řádně, logicky a v souladu se zákonnými kritérii zdůvodnil její výši, včetně jasného rozlišení přitěžujících a polehčujících okolností. Žalobkyně žádnou z nich úspěšně nevyvrátila. Nad rámec lze dodat, že žalovaný konstatoval celou řadu přitěžujících okolností (výrazné překročení obou naměřených hodnot, podnikání žalobkyně v oboru nákladní dopravy, opakované spáchání přestupku) a jen jedinou polehčující okolnost (z úřední činnosti žalovanému nebyla známa žádná další překračování hmotnostních limitů, tj. míněno po spáchání přestupku). Pokuta ve výši 54 000 Kč, tj. sotva o čtyři tisíce korun nad jednou desetinou maximální zákonné sazby (500 000 Kč), byla tedy ještě velmi mírná. V žádném případě nebyla zjevně nepřiměřená.

37. Žalobní bod je nedůvodný.

Závěr a náklady řízení

38. S ohledem na shora uvedené závěry soud žalobu zamítl jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

39. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně, která byla z procesního hlediska ve věci neúspěšná, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který byl naopak plně úspěšný, žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 16. ledna 2024

Lenka Bursíková, v. r.
předsedkyně senátu